

УДК 631.164.23: 330.322: 330.341.1

*І.Л. ФЕДУН, кандидат економічних наук, доцент
Київський національний авіаційний університет*

Інституційна платформа підвищення інноваційно-інвестиційної активності в агропромисловому виробництві України

Постановка проблеми. Запровадження ринкових принципів господарювання є головною рисою розбудови економічного простору сучасної України, що пов'язано з утвердженням інноваційно-інвестиційної моделі розвитку й зумовлено наростаючими процесами його інтеграції та модернізації. В цілому інноваційність економічного розвитку можна уявити як сукупність інноваційно-інвестиційного потенціалу, інфраструктури й безпеки, що формує інституціональну платформу становлення економічного простору. Першочерговим завданням у перетворенні агропромислового виробництва на високоефективний, конкурентоспроможний на внутрішньому та зовнішньому ринках і міцну економічну основу соціально-економічного розвитку української аграрної сфери стає створення прозорих цивілізованих „правил гри” на аграрному ринку, спрямованих на формування рівносприятливих умов розвитку й функціонування, використання переваг різних організаційних типів господарювання.

Загальносвітові тенденції щодо зміни теоретико-методологічних підходів до знань, інновацій, інтелектуального капіталу акцентують увагу на формуванні адекватної інституційної платформи підвищення інноваційно-інвестиційної активності в агропромисловому виробництві, здатної максимально використовувати та розвивати накопичений досвід і знання. Без цього ускладненим буде не лише стабільне зростання з року в

рік валової агропромислової продукції, а стане неможливим усунення структурних диспропорцій між окремими його напрямками, диспропорцій у розподілі доходу між учасниками ланцюга від виробника сільськогосподарської продукції й сировини до організацій роздрібної торгівлі продуктами харчування. Формування інституційної платформи підвищення інноваційно-інвестиційної активності в агропромисловому виробництві, адекватної глобальним технологічним перетворенням, є основою, яка спрямовує інноваційно-інвестиційний розвиток агропромислового виробництва і створює досконалішу систему його функціонування. Без реалізації поставлених завдань не відбудеться виведення агропромислового виробництва на передові позиції у світі. Важливим чинником формування успіху цих процесів є їхнє наукове обґрунтування, відпрацювання відповідних наукових підходів та рекомендацій. Реалізація поставленої для дослідження проблеми вимагає детальнішого вивчення інституційних основ формування стратегічних інвестиційних й інноваційних структур та визначення специфічних особливостей, що мають бути покладені в основу їх утворення в агропромисловому комплексі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні й загальнометодологічні проблеми формування адекватної інституційної платформи та розвитку інноваційної інфраструктури підвищення інноваційно-інвестиційної активності висвітлені в роботах зарубіжних фахівців: С.В. Валдайцева, Д.І. Кокуріна, Д. Шелтона, П. Херріс та ін.

© І.Л. Федун, 2014

Вказані проблеми детально розглядалися в наукових працях вітчизняних учених – О. Амоші, С. Володіна, А. Гайдуцького, В. Гейця, О. Гудзь, О. Дація, Б. Данилишина, М. Корецького, М. Кропивка, М. Маліка, В. Месель-Веселяка, В. Осецького, Г. Підлісецького, П. Саблука, О. Тивончука, А. Чухна, О. Шпикуляка й ін. Водночас дискусійними залишаються питання формування інституційної платформи підвищення інноваційно-інвестиційної активності в агропромисловому виробництві та функціонування інфраструктури інноваційно-інвестиційного забезпечення його розвитку, з урахуванням зміни внутрішніх і зовнішніх чинників та викликів і запитів сьогодення.

Мета статті – обґрунтування теоретичних та методологічних положень формування інституційної платформи підвищення інноваційно-інвестиційної активності в агропромисловому виробництві України й розробка практичних рекомендацій щодо забезпечення ефективної взаємодії її складових з урахуванням особливостей і тенденцій розвитку агропромислового виробництва.

Виклад основних результатів дослідження. Головна ідея інституційної теорії полягає у тому, що слабкі інституції ведуть до нерівності в суспільстві та сповільнюють економічний розвиток. Виділяють так званий феномен „ресурсного прокляття”: наявність природних ресурсів часто поєднується зі слабким інституційним розвитком. Останнім часом значного поширення набуває теорія, відповідно до якої ключову роль у розвитку країни відіграє інституційна система, зокрема рівень захисту прав власності, якість державного управління, система інтелектуального захисту, ступінь ризику і невизначеності в країні тощо.

Позитивні тенденції щодо макроекономічних показників останніми роками в Україні не супроводжуються адекватними темпами приросту інвестиційних ресурсів, зорієнтованих на інноваційний розвиток агропромислового виробництва. Однією з причин є несприятливий інноваційно-інвестиційний ландшафт як в окремих регіонах, так і загалом в Україні. Причини незадовільного інноваційно-інвестиційного ландшафту в агропромисловому виробництві виявилися такими ж, як і

в економіці в цілому: неадекватність інституційної платформи, що „не дає можливості потенційному інвесторові визначитись у складних стосунках між „власниками” і „господарями”, орендодавцями та орендарями наявних ресурсів; зарегульованість, коли чиновники усіх рівнів за плату пропонують інвесторам посередницькі послуги; постійна зміна економічних умов господарювання, внаслідок чого інвестор не в змозі формувати вірогідні плани на перспективу; недотримання договірних зобов’язань” [5].

Нині в Україні відсутня чітка структурована інституційна платформа забезпечення створення й розвитку інноваційних та інвестиційних структур в агропромисловому виробництві. Причинами такої ситуації вважаємо: відсутність історичного досвіду ефективного управління інвестиціями, спрямованими в інноваційний розвиток; норми і правила, що встановлюються нормативно-правовими актами не утворюють єдиної системи, а тому результати діяльності різних установ, що мають регульовально та стимулювально впливати на інноваційні й інвестиційні процеси, не відповідають потребам розвитку агропромислового виробництва; практично не існує норм і правил, що встановлювали б відносини у процесі створення інноваційних структур та здійснення інвестиційної й інноваційної діяльності з урахуванням потреб специфіки агропромислового виробництва та взаємозв’язаних із ним галузей і комплексів. Принциповим положенням сучасного підходу щодо формування наукових та інноваційних систем, які утворюють високотехнологічну базу ефективного розвитку конкурентоспроможних галузей економіки, є розмежування понять функціонального призначення і продуктивних можливостей науково-технічної й інноваційної сфер [17]. Цікаво, що „модель державно-приватного партнерства може заповнити прогалини в цій сфері та встановити потрібні правила гри для всіх учасників ринку інноваційної діяльності” [15]. Проте інтереси держави і бізнесу можуть не просто не збігатися, але й бути суперечливими, тому спільній співпраці повинні передувати переговори сторін, що гармонізують економічні інтереси та завдання проектів [15, с. 17-21].

На державному рівні функції інституційного забезпечення інноваційної діяльності покладено на Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України [10]. Відповідно утворені регіональні центри інноваційного розвитку як бюджетних установ із віднесенням їх до сфери управління агентства. Звичайно, утворення таких державних структур є, безперечно, позитивним кроком щодо стимулювання інноваційної діяльності. Проте їхнє функціонування не забезпечує розвиток агропромислового виробництва на інноваційних засадах.

Ще у 2008 році прийнято Державну цільову економічну програму „Створення в Україні інноваційної інфраструктури” на 2009-2013 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України № 447 від 14.05.2008 р., метою якої стало створення в Україні інноваційної інфраструктури, здатної забезпечити ефективне використання вітчизняного науково-технічного потенціалу, підвищення рівня інноваційності та конкурентоспроможності національної економіки. Але практична реалізація положень програми майже не здійснюється, оскільки фінансування надходить не повною мірою й є розрізненим.

Ефективна реалізація принципів інноваційності в агропромисловому виробництві потребує від учасників інституційного середовища нових якостей, зумовлених підвищенням рівня їх соціальної ролі.

Основними причинами проблем і негативних тенденцій в агропромисловому виробництві, що заважають інноваційним структурам досягти потрібних результатів [7, с. 95-96], є:

недостатнє економічне стимулювання інноваційної та інвестиційної діяльності й відсутність державної підтримки інноваційних структур;

проблеми із забезпеченням інноваційності галузі через невирішеність питання своєчасного трансферу інновацій у виробництво, налагодження системи інформаційних потоків, моніторингу розвитку агропромислового виробництва;

невідповідність системи координації та управління агропромисловим виробництвом

його інноваційному розвитку (відірваність науково-дослідних установ від ринку, робота „на полицю”, одноосібні дії інститутів і агропромислових підприємств);

нестабільність динаміки відтворення сільськогосподарського виробництва;

несформованість інноваційних кластерів в агропромисловому виробництві;

порушення паритетності міжгалузевих відносин;

неузгодженість державних та інших економічних форм і механізмів управління інноваційними й інвестиційними процесами, внаслідок чого наукові, виробничі, фінансові та інші ресурси використовуються частково або взагалі не використовуються;

нерегульоване створення й розвиток аграрних формувань, що характеризуються надконцентрацією земельних ресурсів, необхідність посилення кластеризації та кооперативних процесів в агропромисловому виробництві; нерозвиненість інноваційної інфраструктури;

відсутність відповідного інвестування й венчурного фінансування для реалізації масштабних інноваційних проектів;

посилення монополізації окремих ринків та підгалузей агропромислового виробництва у сферах заготівель і збуту продукції та організації зовнішньої торгівлі;

недосконалість механізмів державно-приватного партнерства;

невикористання повною мірою всього інструментарію врегулювання внутрішнього ринку, експортно-імпортних операцій, підтримки національного агропромислового виробництва;

недостатня кількість спеціалізованих фінансово-кредитних інституцій (інноваційні фонди й центри, венчурне фінансування, грантова підтримка);

неповне виконання діючих програм державної підтримки споживачів і виробників сільськогосподарської продукції, що порушує комплексність та системний підхід до формування сприятливих умов розвитку агропромислового виробництва;

неадекватність інноваційної інфраструктури;

недосконалість нормативно-правового ландшафту, який регламентує і стимулює

інноваційно-інвестиційну діяльність агропромислових підприємств (зокрема інноваційний провайдинг, трансфер технологій);

недосконалість розвитку аграрного страхування, кредитних спілок, кооперативних банків, невирішеність питання забезпечення сільського господарства доступними фінансово-кредитними ресурсами;

невідповідна матеріально-технічна база науково-дослідних установ;

недостатня інформованість учених, обмеженість їхнього виїзду на кращі агропромислові підприємства України та світу за обміном досвідом;

відсутність фахівців у сфері інноваційного менеджменту й провайдингу;

брак дієвих механізмів регулювання процесів державної реєстрації, ліцензування, сертифікації та охорони інтелектуальної власності, особливо при продажу ноу-хау, технологій, сортів за кордон;

проблеми забезпечення якості агропромислової продукції;

хаотичність і непослідовність реалізації державної аграрної, інвестиційної та інноваційної політики.

Існуючі проблеми потребують формування цілісної науково обґрунтованої інституційної платформи підвищення інноваційно-інвестиційної активності в агропромисловому виробництві. Модель формування такої платформи повинна структурно й функціонально поєднувати в собі науковий, виробничий, фінансовий, кадровий потенціали, створювати гармонійний механізм з управління усіма інвестиційними й інноваційними суб'єктами системи. Складні умови діяльності агропромислових підприємств зумовлюють необхідність пошуку прогресивних напрямів розвитку на основі вдосконалення існуючих форм організації виробництва та розбудови нової інноваційної інфраструктури, як базису існуючої системи інвестиційного забезпечення інноваційного розвитку агропромислового виробництва.

Інфраструктура – у перекладі з латини – підструктура, частина структури системи, що знаходиться під структурою, але пов'язана з нею. При цьому, під структурою розуміється одна з характеристик системи, її своєрідна модель, побудова елементів і вну-

трішні зв'язки між ними. Завдяки їй система, змінюючись, залишається ідентичною собі.

„Інфраструктурні (допоміжні) учасники ринку – учасники, які допомагають та сприяють взаємодії основних учасників ринку” [1]. „Інфраструктура – сукупність матеріальних і організаційно-правових умов, які забезпечують стійкий економічний розвиток” [11]. „Інфраструктура ринку – сукупність видів діяльності, які забезпечують ефективне функціонування господарських суб'єктів й їхню взаємодію в певному реальному ринковому просторі” [13]. „Інфраструктура ринку – сукупність організаційно-правових форм, які опосередковують рух ... або сукупність галузей, систем, служб, підприємств, що обслуговують ринок” [3].

У загальному вимірі під інфраструктурою, як правило, розуміють складові частини цілісної будови економічного життя, що мають допоміжний характер і забезпечують нормальну діяльність економічної системи в цілому.

Спектр трактувань поняття „інноваційна інфраструктура” у контексті економічних відносин досить широкий. У ст. 1 Закону України „Про інноваційну діяльність” визначено, що „інноваційна інфраструктура – це сукупність підприємств, організацій, установ, їх об'єднань, асоціацій різної форми власності, що надають послуги для забезпечення інноваційної діяльності (фінансові, консалтингові, маркетингові, інформаційно-комунікативні, юридичні, освітні й таке інше)” [4].

Інноваційна інфраструктура повинна охоплювати всі ланки інноваційного процесу (створення – наукову і науково-технічну діяльність – проведення – споживання). О.І. Бутенко та Е.В. Лазарєва [2, с. 12] визначають властиві їй характерні ознаки: 1) поширеність у всіх регіонах, що дасть можливість розв'язувати на місцях завдання функціонально повного інноваційного циклу: від розробки інноваційної пропозиції, маркетингу й економічного обґрунтування до запровадження й комерціалізації новацій; 2) універсальність і гнучкість, які сприяють реалізації інновацій у різних сферах діяльності й адаптації до швидких змін у розвит-

ку як науки та техніки, так і ринкового середовища; 3) інформаційна, кадрова й фінансова забезпеченість усіх ланок інноваційної діяльності; 4) конструктивність, яка забезпечує досягнення оптимального кінцевого результату.

У світовій практиці застосовуються різноманітні варіанти розв'язання проблеми розвитку інноваційної інфраструктури. Так, Європейська модель розвитку ґрунтується на державних інвестиціях та дотаціях і спрямована на створення нових робочих місць. У країнах Азії інноваційна інфраструктура розбудовується формуванням технополісів (Японія), створенням технопарків, передусім у галузі інформаційних технологій (Індія), розвитком різних типів інноваційних структур при фінансовій підтримці держави (Китай). Модель розвитку інноваційної інфраструктури США менш орієнтована на державне фінансування й функціонує переважно завдяки інвестуванню заінтересованих фірм і наукових установ [6, с. 12].

Поширення інновацій в агропромисловому виробництві має свою специфіку, яка зумовлена тим, що:

необхідно адаптувати й передати новітні розробки різним за можливостями та рівнем підготовленості малим, середнім і великим агропромисловим підприємствам;

у сфері інформаційно-консультаційного обслуговування доцільно використати можливості регіональних дорадчих служб із розширенням функцій їхньої діяльності та залученням наукового потенціалу науководослідних установ, які знаходяться у даному регіоні;

напрямом активізації інноваційно-інвестиційної діяльності агропромислових підприємств є формування інноваційних центрів при органах управління АПК, оскільки у кризових умовах й за обмеженості державного бюджету стимулювання процесів створення та розвитку інноваційних центрів є дещо проблематичним.

Можливість і характер розвитку інноваційно-інвестиційних процесів у сфері агропромислового виробництва визначаються його особливостями, до яких яких можна віднести: природні чинники (якщо в проми-

словості процес виробництва призводить до зміни виду та форми предмета праці, то створення споживчих вартостей в агропромисловому виробництві залежить від безпосереднього впливу кліматичних і ряду інших природних умов); використання як основного засобу виробництва землі зумовлює сезонність виробництва й значну його територіальну розпорошеність; одержаний продукт в агровиробництві не є кінцевим етапом технологічного процесу виробництва продовольчих продуктів і харчування.

Крім природних, організаційних та технологічних факторів процеси інтеграції у сфері агропромислового виробництва, за ствердженням В.І. Покотилової, пов'язані з необхідністю врахування й ринкових умов, які зумовлені низькою його привабливістю порівняно з іншими галузями. Причинами цього можна вважати такі тенденції: при збільшенні доходів спостерігається випередження попиту на непродовольчі товари порівняно з продовольчими; низький темп зростання цін на агропромислову продукцію щодо інших цін; низька мобільність праці зайнятих в агропромисловому виробництві; зниження частки сільського господарства у вартості кінцевої продукції [8]. Ці особливості агропромислового виробництва створюють принципові відмінності в технології, масштабах, розміщенні та організації виробництва агропромислової продукції від ідентичних процесів в інших секторах економіки, що є причиною пошуку найоптимальнішої форми інтегрованої взаємодії в кожному конкретному випадку.

Вітчизняному агропромисловому виробництву значною мірою не вистачає капіталу на інноваційні цілі „не тому, що його не достатньо у світі, а тому, що у потенційних інвесторів відсутня довіра до українського сільського господарства” [9, с. 20]. Крім того, інформаційне забезпечення інноваційно-інвестиційної діяльності – найбільш вразлива ланка в механізмі регулювання цього процесу. У світі відбувається сплеск інформатизації бізнесу. Засоби інформації широко використовуються для освоєння світових досягнень і презентації власних переваг. Тому в Україні необхідно активізувати створення інформаційних ланок для інфор-

маційної підтримки вітчизняного агропромислового бізнесу та забезпечити його конкурентоспроможність. Як зазначалося в доповіді Світового банку [14, с. 37-58], ключовими функціями інституційної структури, що забезпечать вищі темпи й якість економічного зростання, є передача інформаційних сигналів щодо кон'юнктури ринку та асортименту товарів, узгодження інтересів економічних агентів, забезпечення виконання прийнятих рішень.

Деякими вченими запропоновано так звану „гіпотезу взаємозалежності в інноваційних процесах”, згідно з якою інновації запроваджуються в економічних мережах, характерною рисою яких є високий рівень розвитку форвардних і зворотних економічних та технологічних зв'язків. Причому наявність розвиненої мережі постачальників і споживачів є одночасно обмеженням та стимулом до запровадження інновацій. Центральною тезою цієї теорії є висновок, що ефективність інноваційної діяльності зростає випереджальними темпами порівняно зі зростанням економічних зв'язків [18, с. 4]. Існуючі організаційні форми стратегічних інноваційних структур і дослідження їхніх особливостей сучасною наукою дають можливість визначити основи інституційної платформи щодо підвищення інноваційно-інвестиційної активності в агропромисловому виробництві. До них доцільно віднести:

стимулювання утворення нового технологічного укладу в агропромисловій сфері, реструктуризацію агропромислового виробництва на основі кластеризації та запровадження інноваційних стратегічних структур;

залучення іноземних інвестицій;

удосконалення системи управління інноваційно-інвестиційними процесами в агропромисловому виробництві й забезпечення збалансованого його розвитку;

всебічний розвиток системи лізингу, інструментів факторингу та проектного фінансування;

створення ефективного механізму трансформації традиційної структури агропромислового виробництва на інноваційну при забезпеченні захисту інтересів агропромислових підприємств;

використання кредитних ліній і кредитів, грантів міжнародних фінансових організацій тощо;

здійснення правових, економічних, технічних та соціальних процесів щодо поліпшення ефективності функціонування стратегічних інноваційних структур;

залучення агропромислових підприємств до виконання державних програм інноваційного розвитку агропромислового виробництва;

оптимізацію структури різноманітних організаційних форм інноваційно-інвестиційної діяльності й створення необхідної системи інноваційного провайдингу;

створення інноваційних структур, які сприятимуть впровадженню нових технологій в агропромислове виробництво;

розвиток науково-технічної та науково-виробничих регіональних інфраструктур агропромислового виробництва;

випуск цінних паперів під конкретні інноваційні проекти для ширшого залучення коштів різних підприємств і населення;

модернізацію конкурсних механізмів державних замовлень, капітальних вкладень, розподілу квот, закупівлі сировини тощо;

налагодження прямих зв'язків з іноземними інвестиційними структурами;

удосконалення системи підготовки кадрового забезпечення для здійснення інноваційного процесу в агропромисловому виробництві на базі стратегічних інноваційних структур;

розробку механізмів стимулювання інвестиційної та науково-інноваційної діяльності.

Вирішальну роль у подальшому ефективному інноваційному розвитку агропромислового виробництва має відігравати аграрна наука. При цьому, наукова установа одержує у формі роялті й оплати послуг частку доходів від продажу інноваційних продуктів за спільними проектами та спільною діяльністю суб'єктів ринку [16]. Знайти адекватну відповідь на виклики часу, відшукати ефективні, економічно й екологічно збалансовані шляхи забезпечення продовольчими ресурсами не лише населення України, а також світу неможливо без допомоги аграрної науки. Ефективна взаємодія науки, освіти,

системи передачі знань – дорадництва та безпосередньо агропромислового виробництва є запорукою успішного інноваційного й інформаційного, кадрового його забезпечення. Активізація наукової діяльності в регіонах як найбільш поінформованої у потребах агропромислового виробництва сторони, здатної оперативно відреагувати на запити виробників, має стати невід’ємною складовою його подальшого інноваційного розвитку. Досягненню вище зазначених взаємозв’язаних стратегічних завдань і мають бути підпорядковані заходи щодо формування інституційної платформи підвищення інноваційно-інвестиційної активності в агропромисловому виробництві.

Висновки. Нині перед українською владою постали масштабні завдання щодо виведення агропромислового виробництва у лідери національної економіки та у світових масштабах. Це вимагає завершення і поглиблення аграрної реформи, виробничих відносин на селі зі створенням сприятливого інноваційно-інвестиційного ландшафту, підвищення рівня запровадження інновацій, що системно охоплюють усю сукупність відносин в агропромисловому виробництві. Тож побудувавши засади ринкової економіки, здійснивши базові економічні реформи, ми знову стоїмо на порозі необхідності проведення змін, адаптації до нових умов.

Інституційна платформа підвищення інноваційно-інвестиційної активності в агропромисловому виробництві не розвинена достатньо мірою й не здатна охопити всі ланки інноваційно-інвестиційного процесу „ідея – наука – технологія – інвестування – виробництво – ринок”, створюючи цілісну систему ведення інноваційно-інвестиційної діяльності, що вказує, найімовірніше, на фрагментарний, а не системний характер інноваційного розвитку агропромислового виробництва.

Дослідивши теоретичні й практичні аспекти формування інституційної платформи підвищення інноваційно-інвестиційної активності в агропромисловому виробництві можна зробити такі висновки.

Проведений аналіз стану формування вітчизняної інституційної платформи підвищення інноваційно-інвестиційної активності в агропромисловому виробництві показує, що існує дисбаланс розвитку її складових, що стримує реалізацію інноваційних та інвестиційних можливостей. Функціонування підсистем інноваційної інфраструктури не приводить до суттєвого зростання інноваційно-інвестиційної активності в агропромисловому виробництві. Світовий досвід становлення агротехнологічного ринку в розвинутих країнах показує, що основним елементом державної політики в агропромисловому виробництві є створення і стратегічний розвиток кластерних структур, які є основним джерелом впровадження високих екологічнобезпечних та енергозберігаючих агротехнологій у виробничий процес. Державна підтримка має здійснюватися у напрямі створення інноваційної інфраструктури, яка забезпечила б ефективне державно-приватне партнерство й необхідний баланс ресурсів інноваційних агропромислових підприємств, а також пайової участі держави в реалізації інноваційних проектів. Реалізація інноваційності агропромислового виробництва як однієї з ознак його конкурентоспроможності на базі досягнень і подальшого розвитку аграрної науки, її плідної взаємодії із системою освіти, дорадництва та виробництва, налагодження ефективного трансферу інновацій в агропромислове виробництво, створення умов і мотивації учасників ланцюга до запровадження інновацій має стати невід’ємним складником подальших агропромислових трансформацій.

Список використаних джерел

1. *Алексєєнко Л.М.* Економічний словник: банківська справа, фондовий ринок / Л.М. Алексєєнко, В.М. Алексєєнко, А.І. Юркевич. – К.: Вид. будинок „Максимум”, 2000. – С. 96.
2. *Бутенко О. І.* Інфраструктурні компоненти інноваційної моделі економіки / О.І. Бутенко, Е.В. Лазарева // *Економіка и прогнозирование.* – 2008. – № 4. – С. 69–81.
3. *Говард К.* Принципи економіки вільної ринкової системи / К. Говард, Г. Журавлева. – М.: Златоуст, 1995. – С. 96.
4. Закон України "Про інноваційну діяльність" від 4 липня 2002 року № 40-ІУ // Відом. Верхов. Ради України (ВВР). – 2002. – № 36. – Ст. 266.
5. Інвестиційний рейтинг регіонів України // *Економічне Есе.* Вип. 2 (13). – К., 2002. – 178 с.

6. Колесник О.П. Инфраструктурная составляющая инновационного развития / О.П. Колесник // БизнесИнформ. – 2010. – №1. – С.9–15.
7. Макаров М.О. Формування інноваційної інфраструктури в АПК / М.О. Макаров // Економіка АПК. – 2009. – № 5. – С. 93–97.
8. Покотилова В.І. Кластерна стратегія інноваційного розвитку агропродовольчого комплексу [Електронний ресурс] / В.І. Покотилова. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Chem_Biol/Tavnyv/2009_64/64_47.pdf.
9. Політика і розвиток сільського господарства в Україні; за ред. Штефана фон Крамона–Таубаделя, Сергія Зорі, Людвіга Штріве. – К.: Альфа-Принт, 2001. – 312 с.
10. Положення про Державне агентство України з інвестицій та інновацій. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 16 травня 2007 р. № 749 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.udik.com.ua.
11. Румянцева Е.Е. Новая экономическая энциклопедия / Е.Е. Румянцева. – 2 изд. – М.: ИНФРА, 2006. – С. 186.
12. Сіренко Н.М. Інституціональне середовище інноваційного розвитку аграрного сектора / Н.М. Сіренко // Вісн. аграр. науки Причорномор'я. – 2011. – Вип. 3. – С.18–23.
13. Функции – распределительная, коммуникационная, регулирующая: Энциклопедический словарь. Современная рыночная экономика / Ред. Кушлин В.И. – М.: РАГС, 2004. – С. 227.
14. Institutions for Sustainable Development // World Development Report 2002, Chapter 3. – P. 37–58 // <http://www.worldbank.org/research>.
15. Gerrard M.B. What are public-private partnerships, and how do they work? // Finance & Development. – 2008. – № 3. – P. 17–21.
16. Madd S. The place of innovativeness in models of the adoption process: An integrative review / S. Madd // Technovation. – 1990. – № 10.
17. Nelson R. National systems of innovations: A comparative analysis / R. Nelson. – Oxford: University press, 1993. – 544 p.
18. Christian DeBresson. Economic Interdependence and Innovative Activity, Edward Elgar, 1996. – P. 381.

Стаття надійшла до редакції 29.01.2014 р.

* * *

Новини АПК

Хлібопекарські підприємства забезпечуються борошном безперебійно

«Для регулювання цінових коливань на споживчих ринках хліба Аграрний фонд продовжує безперебійно постачати на хлібопекарські підприємства борошно для виробництва соціальних сортів хліба. Робота державного оператора залишається стабільною», – повідомив Міністр аграрної політики та продовольства України Ігор Швайка.

Він поінформував, що на сьогоднішній день між Аграрним фондом і 28 борошномельними підприємствами 20 областей укладено договори на переробку 124 тис. т зерна. Для здійснення поставок борошна укладаються тристоронні договори між Аграрним фондом, обласними державними адміністраціями та хлібопекарськими підприємствами. Найбільш активно борошно одержують хлібопекарські підприємства Кіровоградської, Харківської, Івано-Франківської та Черкаської областей.

Міністр наголосив, що реалізація борошна відбуватиметься за фіксованими цінами, які є незмінними з 2011 року. Отже, для зростання цін на соціальні сорти хліба немає жодних причин.

Прес-служба Мінагрополітики України